

og derfor mener jeg ogsaa, at den anden Bestemmelse om, at Domstolene skulle være Opmaend mellem den høiere og den lavere Instants — hvilken, hvis det er meent i Almindelighed, jo vilde være fuldkommen Uforstand — ikke kan refereres til hele denne Kreds af Spørgsmaal; navnlig ikke dem, der angaae U hensigtsmæssigheden af trufne Foranstaltninger. Altsaa, uagtet Regjeringens Myndighed til at hævde Staten over Kommunen ikke er meget helbigt udtrykt i Forslaget, ligesom dog denne Myndighed paa Bunden deraf, Men naar man nu skyder Tilsynet bort eller henlægger det til Amtmanden, eller til hvem man nu vil, saa bliver der dog tilbage, at der skal være En, som staaer i Spidsen for den kommunale Forvaltning, som skal gjøre i alt Fald Hovedarbeidet og skal bære i alt Fald Hovedansvaret, som altsaa skal være det, der forstaaes ved Borgermester. Efter mine Anskuelser om communal Frihed — og i alt Fald i dette Punkt er jeg i høi Grad radical — kan jeg nu ikke sige, at der er communal Frihed i Ordets fuldeste Forstand tilstede, før Byen forvalter sig selv derved, at den selv vælger den, der staaer i Spidsen for Bestyrelsen, altsaa selv vælger sin Borgermester; men naturligviis skal denne Borgermester saa ogsaa have den Stilling, som tilkommer den, der har det største Arbeide og det største Ansvar, han skal selvfølgelig være Formand. Men, hvor radical man end er, saa troer jeg dog ikke, at man noget Sted vil finde det rigtigt, at Borgermesteren skal være en ulønnet Person, der vælges aarligt af et Byraad, der kun bestaaer af eet Kammer, det vil sige, hvor der altsaa ikke er nogen anden Control end den, som i Ny og Næ indtræder ved Statens Indgriben. Altsaa denne Tale om, at Borgermesteren ikke skal være Formand, eller at man krumper sig for at kalde Formanden for Borgermester, hvad han i Virkeligheden bliver, herved efter min Formening paa en Uklarhed i Tænkningen, og en saadan Uklarhed er det, som har præfiberet ved Affattelsen af næsten enhver Paragraph i nærværende Lovforslag.

Men naar der saaledes skal være en virkelig Borgermester, som er valgt af Byen, saa maan man opfaste sig det Spørgsmaal: Ere nu virkelig vore smaa Kjøbstæder istand til allerede nu at præstere, hvad ogsaa jeg anerkjender som Betingelsen for en virkelig communal Frihed, en fuldstændig Selbstyrelse under Statens Tilsyn, og saa maan jeg besvære efter min fulde Overbeviisning svare Nei. Naar man vil gjenneengaae hele den historiske Udvikling i Kjøbstæderne, saa vil man saa godt som allevegne finde, at der har været enkelte Borgere, som have gjort ganske overordentlig Rytte i enkelte Retninger, og man vil paa den anden Side ganske vist ogsaa finde Kjøbstæder, eller i alt Fald Lider i Kjøbstæder, hvor den af Staten bestilte Forvalter af Kommunens Anliggender meget daarligt har udført sin Forretning. Men jeg troer dog ikke, at man skal kunne nægte, at Summa Summarum er det Beste af det Gode, der er gjort, alt det egentlige Arbeide, der er udført, gjort af ham, og vil man tage ham bort nu, saa vil man derved hidføre en Usikkerhed og Ustabilitet, hvorunder der ofte vil blive taget Beslutninger, som modsig hinanden, eller, som enten udføres slet eller slet ikke udføres. Men det Allervigtigste er, at det, det vil komme an paa, jo ikke alene er, om der findes brave og dygtige Borgere, — thi dem er der jo nok af — men saadanne, som tillige fuldstændig kunne opfylde de Pligter, som man nu vil paalægge Byraadet, som vilde lade deres egne Forretninger fuldstændig hvile og heelt og holdent hengive sig til Varetagelsen af Byens Interesser. Af dem vil der vistnok være overmaade Faa, og Resultatet vil, da man dog naturligviis ikke kan lade Forretningerne gaar for Bind og Bove, temmelig sikkert blive det, at man, saaledes som en æret Taler igaar antydede, vil søge at faae en eller anden — jeg vil tillade mig at kalde ham ved hans rette Navn — Binkelskriver, som saaledes bliver den, der kommer til at udføre Forretningerne under Forhold som vore, hvor der er saa saa Formuer, der kunne sætte Foll